

CHARLOTTA GARRIGUE-
MASARYKOVÁ.

Dr. Soukup, současně poslanec v spisku "Syn dělníka vítězem nad Habsburky", vydaného k 70. narozeninám prvního presidenta Čsl. republiky, píše:

Masarykovi dal osud vzácnou ženu. Každý, kdo ji poznal, se před ním jemu a duchaplnou paní sklání. Je rodem Američanka. Seznámila se s Masarykem v Lipsku. Bylo to v roce 1876, Masaryk měl tenkrát již doktorát a byl vychovatelem v rodině generála anglosaské banky Schlesingera. Když jeho syn Alfred maturoval, odjel s ním Masaryk do Lipska na universitu. Zde se svým žákem se ubytoval v jednom pensionátu, jehož majitelka žila v přátelském poměru s rodinou ředitele pojistovny v Brooklynu v New Yorku, Garrigue. Jeho dcera Charlotta byla už před tím v této rodině v Lipsku, kde dva roky studovala na konservatoři, a když přišel do pensionátu Masaryk, dala tu poznovu na krátké návštěvě. Při té příležitosti učila svou přítelkyni, deuru majitelky pensionátu, angličtinu a četla s ní anglické spisy. Masaryk se se slavnými seznámil, četl s nimi anglické knihy, zejména známou knihu Millovu "O poddanství žen" a přibuzenství povah sblížilo záhy oba mladé lidi navzájem. Dr. Tomáš Masaryk a Miss Charles Garrigue z Brooklynu stali se snoubenci. Prostým americkým způsobem. Uvěřili si s jedním přítelem a přítelkyní výlet do Elgesburgu v Lipsku a tam se před těmito svědky zasnoubili.

Slavná Garrigueová odjela pak do Ameriky ke svým rodičům a Masaryk se vrátil do Vídně, hledat existenci. Roku 1878 odezdal vídeňské universitě svůj habilitační spis, najal si skromný, chudický byt o jednom pokoji s kuchyní v Leopoldově ve Vídni a v březnu roku 1878 odjel do Ameriky.

V New Yorku byl uzavřen sňatek a Masaryk podle amerického zvyku přejal jméno své manželky a podepisuje se od té doby Tomáš Garrigue Masaryk.

Tento Masarykův sňatek vyvolal mnoho romantických pověstí. Masarykův tehdy, jenž později Masaryka, když byl již poslancem, navštívil a ve Vídni v jednom hotelu zemřel, byl sice ředitelem peněžního ústavu, ale měl čestnou rodinu, 11 dětí, a Američan svým dečrám věna nedávaj. Paní Masaryková si vzala chudého docenta a dlouhá léta s ním snášela všechno dobré i zlé, a toho bylo nepochybně více. Domácnost byla tak skromná, že paní obstarávala z počátku všechny domácí práce bez služby.

Přes to mluvilo se o dolarové princezně, a když novomanželé přijeli poprvé k rodičům Masarykovým, tenkrát do Kloubouk u Brna, bylo v okolí pozdvižení. Masaryka navštívil i ředitel bank se žádostí, aby si dal u nich uložiti své "americké dolary". A dlouhou ještě řadu let nedovedli si lidé, i universitní profesoři, celý šosácký a kocourkovský svět český vyloužit sebevedomé a neohrožené vystupování Masarykovo žádným jiným způsobem, nežli — ohromným majetkem, který prý ho činí neodvislým na všechny strany.

Paní Masaryková narodila se roku 1850 v Brooklynu a dožívá se letos své sedmdesátky. Je to žena zlatého srdce, světového vzdělání a rozhledu. Nam sociálním demokratům je dražší tím více, že dlouhou řadu let (od r. 1905) byla členkou sociální demokratické organizace a dělnického konumu v Praze na Malé Straně a že pro socialism a emancipaci proletariátu měla vždy nehlubší porozumění.

Paní Masaryková byla věrnou i vydatnou pomocnicí Masarykovou v celé jeho obrovité práci životní. Ona byla jeho nejlepší přítelkyní, důvěrníkem, vším. Když se proti Masarykovi zvedaly pěstě nejvyšší, byla vždy po jeho boku. Ona přišla s ním na universitu, když v aléte Hilsnerové chtěly ho vlastenečtí studenti lynčovat.

Paní Masaryková naučila se záhy česky a pracovala i literárně. Do češtiny přeložila známý spis J. Stuarda Mila "O poddanství žen" napsala řadu úvah o hrdé Bedřichu smetany do "Naš Dohy" psala články o českých poměrech do new-yorského deníku "The New York Sun".

Němci popravují venkovany na frontě u Rigy.

Obrázek tento právě přivezen byl do Ameriky. Byl nalezen v kapse usmrceného Němce, bujícího ve vojště plukovníka Bermondtova na frontě u Rigy. Ukazuje, jak Němci popravovali ty, kdož obviněni byli z nepřátelství k nim. Lotyšů na konec nad německým vojskem zvíťazili.

Masaryk lnul k své choti a k celé rodině oddaností největší.

Svůj skutečný heroismus osvědčila paní Masaryková v době světové války. Ona nikdy nebyla ani na okamžik balastem svého muže, ona věděla o jeho rozhodnutí a ona mu třeba s velikou tesklivostí v duši poěžnala. Ona věděla, že to, co Tomáš dělá, dobře dělá a že jinak nemůže a nesmí. Ona věděla, že podniká gigantický odboj proti císařské říši a její dynastii, zápas na život a na smrt a že snad s tímto svým nade vše zbožňovaným mužem pravděpodobně již více se v životě nesetká, a jeden z nich navštívil snad již jenom hrob druhého a pomalu snad to ani ne. Taková byla ta strašlivá čtyři léta nekonečné války světové. Masaryk řekl, že v prvéh třech letech války snad ani dvě nebo tři noci klidně nespál. Jak bylo teprve jeho paní, která žila v Praze a nevěděla, kdy hrůzám bude konec a jakýž utrpení její bylo bezmírné. Ze msty úřady zastavily na universitě plat manželův, jako by ten plat šel z císařské pokladnice a ne z mizotlá českého lidu. Na konec ztratila i všechny své děti a zůstala sama. Nejstarší dcera Alice, doktorka filosofie a profesorka na lyceu v Praze VII., byla na podezření, že sprostředkuje styky se svým otcem, válečným soudem zatčena a po celých osm měsíců držána ve vazbě v cele zemskeho trestního soudu ve Vídni.

K tomu přistoupila dne 14. března 1915 smrt syna Herberta, talentovaného malíře v Praze. (Stejný osud pro Masaryka jako dříve: matka mu zemřela když byl u Tolstého v Rusku a smrt otcova na děla, když byl v r. 1907 v Americe.) Dcera Olga byla daleko v cizině po hoku otec, její opatrovala, a nejmladší syn Jan sloužil jako voják, vydán soustavněmu ponížení a urážení. Ke všemu tomu byla paní Masaryková hřdána dnem i nocí detektivky, kteří si proti jejímu bytu na Hradčanech najali zvláštní pokoj a zde nepřetržitě čekali, kdo k ní přichází a odelází. Každý dopis na ni byl po celou válku cenzurován a každý zasláný halér zkoumán, odkud pochází a kdo za ním stojí. Na policii mluvilo se již o tom, aby Masarykovi dána byla nejtěžší rána tím, že by vzali do vazby také jeho choť. Ale nebylo k tomu přece jen odvaha, poněvadž se vědělo, že by to byla poprava.

Paní Masaryková neklesla však ani na okamžik na duchu. Její vůle zůstala pevnou, jenom její nervy a srdce bylo martyriem války a rodiny selhávalo. Onemocněla těžce srdeční chorobou a musila být dopravena do sanatoria v Podolce. Tenkrát bylo zděšení veliké a bolest hluboká. Přímou horoucí touha lomcovala duši úzkého kroužku přátel, aby se šlechtná paní dočkala Masarykova návratu. A bylo pod řízením prozřetelnosti, osud byl jim milosrdným. Bylo to 21. prosince 1918. Masaryk přijel do Prahy, vítán a pozdravován jako nikdo z císařů řínských a habsburských. Celá Praha, celý národ jásal, jen v ústavě ve Veleslavíně, v prosté komnatě slezla žena jenného a nevyšlovně dobrého profilu trpitelky a světice — paní Masaryková. Dočkala se ho — Tomáš se vrátil — ona více od života nehece.

Masaryk při svém příjezdu do Prahy dlouho vytrval. Hovořil s poslanci v presidiální síni Nár. Shromáždění, vstoupil pak do sněmovny, vyslechl stote rozehvělý projev Tomášův a jímavá slova venkovské kazatele Janošky, sbléhl k tomu, aby mu poděkoval nekonečným stisknutím ruky, pak se vrátil na tribunu a jasným hlasem pravil: "Bratři, prosím vás, přijďte zítra o druhou hodinu na hrad, abyste vyslechli první presidentovo poselství!"

President republiky vyšel, nepromluvil více slova, poklonil se ministrům a poslancům, vzal svůj měkký černý klobouk, sešel dolů, vstoupil do připraveného automobilu a nepoznán jel šerem ulic do Veleslavína. Klesnout, zavzlykat a spočinout u hlavy té, jež ho provázela svým žehnutím na cestu do ciziny. — — —

Když se stěhuji na velkostatky. — Tyto dny odpoledne stěhoval es bývalý obchodník střizím zbožím Václav Tichý z Vršovic na koupený velkostatek Vestec u Král. Vinohrad. Tichý považován jest za válečného zohatlíka. Když bylo zpozorováno, že nakládají se do nábytkového vozu pytle obilí, přivolána byla místní hospodářská rada. Dozorčí orgán úřadu pro potírání hehly Karel Poláček provedl u Tichého prohlídku a zabavil 451 kg. ovsu a 144 kg. soli. Ježto obecenstvo zaujalo vůči Tichému hrozivé postavení, byla povolána na místo stráž. **Žena bestie.** — František Šesták, hostinský z Dnešic u Přestí-

ee, zaměstnaný též jako dělník v kaolinových závodech, odešel z práce dne 22. m. m. o půl 12. hod. noční domů, poněvadž mu žena vzkázala, že 5-letý syn jest těžce nemocen. Na rozcestí okresních silnic, vedoucích do Dobřan a Chlumčan, spatřil u švestkovo stromu u silnice státi neznámého muže, který na něho mřil puškou. Šesták prosil, aby ho nechal, že nikomu neublížil; ale útočník neodpověděl slova, střelil: Šesták dvakrát se vzdálenosti tří kroků do dolní části těla a do pravé strany prsou. Těžce zraněný muž popošel ještě asi patnáct metrů, načež vyslehl klesl k zemi. Společnost, vracející se z Dobřan, nalezla jej a dopravila domů, kde po 1 hod. ranit podleh svěmu zranění. Četnictvo z Chlumce zahájilo ihned pátrání po vrahu a zatkl pro podezření z tohoto zločinu svobodného kováře Václava Řezáče ze zastávky Dnešnice-Zernovice a jako spoluvinníka ženu zavražděného Kateřinu Šestákovou, která s Řezáčem udržovala důvěrný poměr. Jest v podezření, že vylákala muže z práce, aby její milence jej cestou přepadl a usmrtil. Milenci dopraveni do vazby okresního soudu v Přestíech.

Nedoručitelné dárky z Ameriky. — Národní Listy ze dne 11. března píší: Československému Červenému kříži bylo váceono postou několik nedoručitelných amerických zásiłek, znejších na tyto adresy: Marie Hudečková, Houshtrádky, pp. řechov, Morava, (čís. bedny 91, váha 200 liber); Aima Brabková, Pisek, Jeronýmova 620 (č. 399, váha 30 a půl kg.); Kateřina Svatošová, Nové Hradky, Vysoké Mýto, (čís. 7194, váha 40 kg.); Fr. Hofreiter v Rokycanech, (č. 4218, váha 30 lb.); Duffová Františka, Praha II, Tábořská ul., č. 29, (22 lb.); Mila Majerová, Král. Vinohrady, Mánesova 78 (č. 16.117, váha 17 lb.); Jiroušek Tomáš, Praha II, Žitná 11, (čís. 28.536, váha 3.59 kg.); Tichý S., Kralupy n. Vlt., (62 lb.). Adresáti těchto zásiłek se vyzývají, aby sdělili písemně Českoslov. Červenému kříži v Praze VI., Neklanova 147, své nynější bydliště a přiložili mimo potvrzení obecního úřadu o své totožnosti i písemný důkaz od svých příbuzných v Americe, že zásiłku určeného čísla a váhy mají vskutku k očekávání.

Američtí marínáři zvedli americkou vlajku nad St. Thomas.

Marínáři Spojených Států zvedli vlajku hvězd a pruhů nad pevností St. Thomas, která kdysi byla baštou námořních lupičů. Tento bývalý ráj námořních pirátů je čarou členy amerických marínáckých sborů.

Odporučení hodné svazky ze "Světové knihovny," které možno v našem závodě objednat:

"Lidský světice," (Kapolská)	vázaná 55c	pošt. 60c
"Koprník," (K. Plammaricus)	55c	60c
"Politické dějiny Francie," (Seignobus)	55c	60c
"Upomínky na dětství," (Boha Kovalovská)	40c	45c
"Zahrada mlk," (O. Mirbeau)	75c	80c
"Bayonaris," (N. Lenau)	55c	60c
"Absolutny vltav," (B. Bjornson)	40c	45c
"Herodes," (S. H. Vajanský)	35c	40c
"Báseň," (H. W. Longfellow)	35c	40c
"Povídky," (A. P. Čechov)	25c	25c
"Mařička," (A. P. Čechov)	25c	25c
"Dvě islandské povídky," (G. Páls)	25c	25c
"Hořký osud," (A. F. Pisemský)	35c	40c
"Smrt Ivana Iljiče," (L. N. Tolstoj)	30c	35c
"Bulharské povídky," (Elin-Pelín)	40c	45c
"Marianela," (B. Perez Galdés)	60c	65c
"Listy Amabelovy," (Voltaire)	25c	25c
"Povídky," (M. Gorkij)	60c	65c
"Na festec," (A. P. Čechov)	25c	25c
"Tři malé dívky," (Paul Bourget)	25c	25c
"Koráb," (G. D'Annunzio)	65c	70c
"Na skalném Podhálí," (K. Pr. Tetmajer)	40c	45c
"Z Tater," (K. Pr. Tetmajer)	40c	45c
"Poulné povídky," (Cervantes)	50c	55c
"Humoresky," (A. P. Čechov)	25c	25c
"Tři povídky," (A. J. Kuprin)	25c	25c
"Patnáct povídek," (M. Prévost)	55c	60c
"Mořech," (A. J. Kuprin)	35c	40c
"Některé povídky," (Voltaire)	40c	45c
"Smutné povídky," (A. P. Čechov)	35c	40c
"Candide," (Voltaire)	40c	45c
"Kresby a povídky," (M. Gorkij)	40c	45c
"Tři novelly," (Hanson)	35c	40c
"Báň-Áduk," (Akaki Cereteli)	35c	40c
"Na zámku a ve vsi," (M. z Ebner-Eschenbachu)	35c	40c
"Nevěreč," (M. z Ebner-Eschenbachu)	35c	40c
"Nudná historie," (A. P. Čechov)	25c	25c
"Tuláček," (E. N. Čirikov)	30c	35c
"Přízánka," (Henry Beque)	35c	40c
"Košile," (Anatole France)	25c	25c
"Step," (A. P. Čechov)	35c	40c
"Nebožská komedie," (Z. Krasiňskij)	35c	40c
"Tři novelly," (M. z Ebner-Eschenbachu)	35c	40c
"Čtyři povídky," (M. Gorkij)	40c	45c
"Bělehradské povídky," (Sime. Matvulij)	30c	35c
"Zbytečná krásna," (Guy de Maupassant)	35c	40c

Objednávky s příloženým obnosem laskavě adresujte na:

POKROK PUBLISHING CO.,

1417-1419 SO. 13TH ST., OMAHA, NEB. (Union Depot, Postal Station.)

SPISY, JEŽ POVZBUZOVALY A TĚŠILY
NÁROD V DOBÁCH NEJTĚŽŠÍCH.

Sebrané spisy Václava Beneše Třebízského, po kterých jest obrovská poptávka, mohou sobě krajané opatřiti v našem závodě.

Při objednávce všech šestnácti spisů najednou, poskytneme 10% SRAZKY.

Václav Beneš-Třebízský: "POD DOŠKOVÝMI STŘECHAMI", obsahuje: Ze zapomenutých vesnic. Černý kyranec. Uříška na vsi. Pod Ročovem. Venický Jakobín. Farář Loučenský. Kolodnice. Zavedl ho. Vodníkova nevěsta. První rže. — Kniha má 313 stran, je vázaná, cena	\$1.10
Václav Beneš-Třebízský: "V ČERVÁNCÍCH KALICHŮ", obsahuje: Milihovala kletba. Na stavech. Svátba Litoměřická. Pod Karlštejnem. Petr Obrovec. Na Štítm. Jan Abatyš. — Kniha má 432 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "V ZÁŘÍ KALICHŮ", obsahuje: Anekdoty z posledních dnů Tábora. Chvatěrubský kvas. Kvily z krve boží. Konopištský zbrojný sedláček. Pan Zikmund z Boršic. Závět Štěpána z Palce. — Kniha má 332 stran, je vázaná, cena	\$1.10
Václav Beneš-Třebízský: "V ZÁŘÍ KALICHŮ", díl druhý, obsahuje: V podvečer pětileté rže. Mnohost na Karlštejně. Ullapán. — Kniha má 426 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "POBĚLOHORSKÉ ELEGIE", díl první, obsahuje: Tryzna Bělohorská. Paní Kateřina Radecká z Hadce. Tomáš Dentulín. Nověsta za českou korunu. Černí Španělé. Gathardův dolek. Děti Dalekartie. Dokonáno jest. — Kniha má 430 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "POBĚLOHORSKÉ ELEGIE", díl druhý, obsahuje: Levohradská povídka, z farních archivů. Z morových let. Kostelík sv. Blažeje. Mezi prarodci. Ze zapomenutých pamětí. — Kniha má 448 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl první, obsahuje: Čeráý rytíř. Bludáři. Záborský vladyka. Mrkáni. Zlatá rže. Alchymista. Kapitola ze slánských pamětí. Plzeňští a Rokycanští. Pan Odolan Pětipský. — Kniha má 446 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl druhý, obsahuje: Pokoj lidem dobrý vůle? Z páne regentových záletů. Povídka Karlštejnského havrana. Trnová koruna. — Kniha má 484 stran, je vázaná, cena	\$1.40
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl třetí, obsahuje: Na slánských stínadlech. Ondřej Saramita. Bílé panny. Proč jsou labuť Svamberkou. Slepý mládenec. — Kniha má 324 stran, je vázaná, cena	\$1.10
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl čtvrtý, obsahuje: Sedlák Krákor. Stozkami našich dějin. Kašpar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic. Martin Poškař. — Kniha má 410 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl pátý, obsahuje: Mara Božarova. Ančka Přemyslovna. — Kniha má 396 stran, je vázaná, cena	\$1.10
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl šestý, obsahuje: Očista. Z klidu a víru. Sudický v Poohří. Divotvorné dudy. Zná vystavěl na Libušíně kostelík. Za draží koruna. Královka. O původu jména Pětipských. Sedlák Mudra. Něco o prosvětích lidu českého. — Kniha má 434 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl sedmý, obsahuje: Pod skalami. Povídka z Pohří. Záhletec. Příšery. — Kniha má 428 stran, je vázaná, cena	\$1.35
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl osmý, obsahuje: Z lotopisň skazavých. Z úkladů antikristových. Stadiický král. Z knočin pětileté rže. Svotí k svému. Dádněk Lipovec. Ze zlených luncochů posledni. — Kniha má 388 stran, je vázaná, cena	\$1.30
Václav Beneš-Třebízský: "Z RŮZNÝCH DOB", díl devátý, obsahuje: Bludná duše. Drobné črt. — Kniha má 380 stran, je vázaná, cena	\$1.20
Václav Beneš-Třebízský: "KRÁLOVNA DAOMAI", historický román. — Kniha má 438 stran, je vázaná, cena	\$1.35

Objednávky s příloženým obnosem adresujte:

POKROK PUBLISHING CO.,

1417-1419 So. 13th Str., Omaha, Neb.